

Karcinogeny

Klasifikace podle úrovně působení

1, Genotoxické k. - poškozují DNA

2, Epigenetické k. - nereagují přímo s DNA

3, Kompletní k. – mají genotoxické i epigenetické účinky

Klasifikace karcinogenů IARC

- International Agency for Research on Cancer (IARC, se sídlem v Lyonu) třídí chemické látky, fyzikální faktory a pracovní procesy podle nebezpečnosti do pěti skupin

1, Humánní karcinogeny s dostatečně prokázaným účinkem

- první skupinu tvoří **nyní 107 položek**. Byl u nich prokázán karcinogenní účinek na základě epidemiologických studií u lidské populace.
- [azbest](#), benzen, [benzidin](#), berylium, 6-mocné sloučeniny chrómu, nikl, minerální oleje, uhelný dehet, saze, vinylchlorid, aromatické aminy (např. benzidin), kadmium, [ionizující záření](#), radon, radium, prach z tvrdého dřeva, [formaldehyd](#), SiO₂, [složky tabákového kouře](#), z fyzikálních vlivů např. [UV záření](#).

2, Potenciálně karcinogenní vlivy

- Vyhodnocené na základě experimentálních údajů u zvířat. Pro člověka karcinogenní s vyšším či nižším stupněm pravděpodobnosti:
  - **2A – pravděpodobně karcinogenní**
    - patří sem 59 položek
    - o-toluidin, trichloretylén, polychlorované bifenyly, benzantracen, barviva na bázi benzidinu aj.
  - **2B – možná karcinogenní**
    - 267 položek
    - chloroform, DDT, olovo a jeho anorganické sloučeniny, metylrtuť, nitrobenzen, styren

3, Látky nehodnotitelné pro nedostatek vědeckých důkazů

- 508 položek
- chrom a jeho sloučeniny kromě šestimocných, uhlíkový prach, ...

4, Látky které pravděpodobně nejsou karcinogenní pro člověka

- 1 položka
- kaprolaktam